

1
329/7, 2

Odurnena nevarnost.

Dobro uro hoda od Lutomerca proti severu leži
larna cerkev svetega Kriza. Kakor bel golobič sre-
di plodovne, mirne dolinice se nam doševa,
ako jo gledamo z daljave. Če si pa njeno obližje
ogledamo, bomo zapazili predivo znamenje
nekdaj širokega rova ali struge, kjer je v starih
časih tekla Mura.

Mnogo nevarnostj bilo je tem faranom v onih
časih prestat. Razen Turkov nadlegovali so jih
Kruci, katero ime se sedaj starini hostem morej
pretresa. Onem pri tej priložnosti tudi oporne
Ogre, ki so redito razsajali tudi tukaj. (K. j. pri sv. Križu).
A vojskami v tej povesti ni predmet, satoraj jo pustim
sa sedaj na stran.

Bilo je neke spomladai štirinajstega stoletja. Tug je
vpihal, in hribi soje bele plobatke izgube; tudi
poljanam gorke sapa belo sdejo raz krila poteque.
Mura, ki je močno narasla, sadrla se je protiva-
si, sedaj je bolj narasčala, ter segala v došave.
Dolj kakor sedaj Turkov, so se farani prestrašili te

nergode. Cerkev je bila v veliki nevarnosti pred silno vodo. in seto edini up kmeta, bila je vsa povodena planota. Mlini so plavali razrušeni po vodi in tudi marsikatero poslopje bilo je poruševano. Ko si pogledal, lišal si jok in stok. A voda je vedno narasčala, in in stem tudi strah in groza faranov. Tako so prebili soboto v veliki nevarnosti, in s največjim strahu in nastopilo je nedeljsko jutro.

Prvi žarki rumenega solnca, so pogubili slati krišec stolpni; iz visoke lipe vabil je zvon k slušbi božji. Pa kdo bi si upal stopiti med majajče se zide, v osodepolno cerkev? Res strašen prizor! Reka je naprej svoje valovje drvila v cerkveno zidovje, kjer se je razpršilo in se penilo od jere. Že je odkrilo par kamnov od zida. Sv. maša morala je brati v Kapelici sv. Ane, katera stoji petnajst korakov od cerkve na desno. Po božji slušbi molili so gospod župnik goreč ter prosili pomoči od Boga, kajti molitev v nevarnosti največ pomaga. Guolstvo je združilo ovojno molitev s mašnikovo. Kvečer zbrali so se cidarji v farovžu s namenom cerkev

podreti in iz njenega ramena na visanem luka-
skem polju kapelo postaviti, kakor so nasvetovali
g. Župnik. Zjutraj so novega dne hořjo takoj
delo račeti. Pa, — kako se začudijo, ko drugo jut-
ro namesto deročee reke vidijo suho strugo prevsehaj!
— Previdna bořja roka je odkarala reki drugo pot,
in Mura je zapustila pri zgornji Moti staro strugo
ter se obrnila tje, kjer se zdaj teče. Župnik spomni,
da je edino čudotvorna roka Vsemogočnega reke
pred posipom obvarovala, se Mu presrečno zahvalijo za
odvrneno nevarnost. Ne dolgo potem je zgorel farovž
s vsemi spisi, ki so o tem pričali o tej zgodbli. Zatega-
delj to ni drugega kot — praučica. V. Z. Lorošec
Slovenski inžinier

Povest o Račah.

329/76

(Spisal S. Breznik). — Josip Breznik

Ne daleč od So. Lenarta na Pohorju bival je nekdaj
v majni dolinici bogat kmet. Imel je mnogo posestva
in premočnja in lepo, čravno leseno hišo. Vse mu je
šlo po sreči, le vodo, ki je ces vse potrebnar, se je težko
dobival. Ako so namreč njegove dekle, ali druga

družina šle k šepiku po vodo, vselej so videli na
 potu in potem se pri vodi hude karč, ki so jim ho-
 tele škodovati, in le s veliko silo so si deklet vade
 sajele in jo domu prinesle. Vse to so velikokrat
 gospodarju in gospodnji pravile. A gospodar je ver-
 no prišel do voduja, brez da bi kako kaco sa-
 gledal. Ker si pa nobeden od družine ni upal ve-
 iti po vode - s silo ni bilo mogoče nobenega spra-
 viti; - tako gospodarju ni drugega ostalo, samemu
 nositi vode. To se mu je zadnjič preveč sdelo. Na-
 entrat pa mu pride na misel, da k njemu sahaja
 star izkušen berac, kateri bi mu lahko dober svet
 dal, kateri se s skrivnostnimi besedami vse take
 slohe odpraviti. Ko je tako zamišljen pri mizi
 sedel, si kruh resal in praven sladko vince pil
 odprejo se duri in v hišo stopi znani berac.
 On gospodarja lepo pozdravi, in ga poprosi za majhni
 darbojci.

"Kavno pravi si prišel, le stopi bliže" odgovori mu gospo-
 dar in mu pomoli stol in nos kruha. Tak bi te rad

nekaj vprašal, kar me zelo žalosti, in vem, da bi mi ti mogel pomagati. Berač ga radovedno poslušal in strašno hudo lomati po prahu, ker ga je dolga pot do gospodarjeve hiše že iztrudala. Potem pa reče: „No, gospodar, le poučite mi, kaj vam tako teži sre, in, če je v mojih močih, hočem vam pomagati.“ Ko mu je gospodar svoje sadene natančno razodel, mu berač ta le svet podeli: „Če se hočete kaj iznehati, mendarate sami na potu blizu vodnjaka velik ~~ko~~ krožec napraviti in med tega krožca si raznamuste piko, pa gorje ~~to~~, če se od te pike odstranite. Kajti kaj čuli Vas saj sami veste. Taz pa bom med tem, ko boste vi med molitvijo v krožcu, nekaj napravil, tako, da bodo vse kače prišle do krožca. Vi pa ne smete obupati, kajti nič se vam ne bo zgodilo, če le iskreno molite in iz krožca ne greste. Zmenila sta se, da hočeta to ob devetih zvečer narediti. Sloje prišla določena ura, bila sta se vsak na svojem mestu, in ker gospodar je vse na ta nko storil, berač mu je berač zapovedal. Imalu

6
je začela ura v stolpu cerkve biti deset, in
kmet je sapažil, da se je začelo vse žito po
polju majati; trava gibati; in — o groza! — strašno
velika Kača, menda kraljica^{se je} s celim Modelom
malih kač vlekla proti kmetu. Kakor siba na
vodi tako je trepetal ubogi kmet in klical pomoci,
pa vse satorji, pošasti je migolelo vse polje
okoli Krošca. On, ki je vse to s velikim strahom
gledal, reče sam sebi s šepetajočim glasom:
„Ti hudobni berac, v tako radre go si me solaj
spravil, in tukaj bom moral zdaj svoje življenje
pustiti! O da bi nikdar temu goljufu ne verjel!
Nočem v tem Krošču ostati; ampak na to rešujo
hočem splezati; in tukaj se bodem, če je božja vo-
lja, rešil nevarnosti. Posrečilo se mu je da je
splezal na drevo. Pa gorje! Ker ni vse tako storil
kakor mu je berac zapovedal in ni v Krošču o-
stal. Strašno zažvižga kraljica, kač planejo
~~na~~ na drevo in bilo je po gospodarju.